

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 22 maja 2020 r.

Poz. 2511

ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BIAŁYMSTOKU

z dnia 22 maja 2020 r.

w sprawie planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Krzemianka”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55 i 471) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Krzemianka”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. 1. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i przyrodniczych ekosystemów leśnych charakterystycznych dla Puszczy Knyszyńskiej, obszarów źródłiskowych oraz licznych stanowisk rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) występowanie dobrze zachowanych lasów, torfowisk i naturalnych cieków wodnych;
- 2) niska zgodność składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem na glebach mineralnych;
- 3) dobry stan zachowania różnorodności biologicznej w strumieniu i na siedliskach hydrogenicznych stanowiący podstawę do minimalizowania ingerencji w przebieg procesów naturalnych tam przebiegających;
- 4) położenie rezerwatu w granicach Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej;
- 5) położenie rezerwatu w granicach obszaru specjalnej ochrony ptaków Puszcza Knyszyńska PLB200003 oraz obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Knyszyńska PLH200006, zwanych dalej „obszarami Natura 2000”;
- 6) położenie rezerwatu na gruntach Skarbu Państwa zarządzanych przez Nadleśnictwo Knyszyn oraz Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie;
- 7) graniczenie rezerwatu z drzewostanami użytkowanymi gospodarczo;
- 8) położenie na terenie rezerwatu zabytku archeologicznego – pradziejowa kopalnia krzemienia ”Rybniki – Krzemianka” położony na obszarze leśnym należącym do Nadleśnictwa Knyszyn, obręb Knyszyn, w oddziałach 192, 193, 217 i 218 wpisany do rejestru zabytków woj. podlaskiego na podstawie decyzji z dnia 28 października 1992 r. znak: KZA-535-1/13/92 pod nr rej. C – 45.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 4. Obszar ochrony czynnej obejmuje cały rezerwat.

§ 5. Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej w rezerwacie, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 6. Traci moc Rozporządzenie Nr 8/04 Wojewody Podlaskiego z dnia 11 marca 2004 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Krzemianka" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2004 r. Nr 29 poz. 569).

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku
Beata Bezubik

**Załącznik nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Białymstoku
z dnia 22 maja 2020 r.**

**IDENTYFIKACJA ORAZ OKREŚLENIE SPOSOBÓW ELIMINACJI
LUB OGRANICZANIA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ ICH SKUTKÓW NA OBSZARZE
REZERWATU**

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposób eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
Zagrożenia istniejące wewnętrzne		
1	Gradacja kornika drukarza.	Wywieszanie pułapek feromonowych, monitoring drzew zasiedlonych.
2	Drzewa stwarzające zagrożenie bezpieczeństwa w bezpośrednim sąsiedztwie ścieżki edukacyjnej oraz drogi krajowej Nr 8.	Usuwanie drzew stwarzających zagrożenie bezpieczeństwa.
Zagrożenia istniejące zewnętrzne		
3	Zaśmiecanie obszaru rezerwatu.	Ograniczenie udostępnienia rezerwatu do istniejącej ścieżki przyrodniczej. Coroczne zbieranie śmieci, edukacja społeczeństwa.
Zagrożenia potencjalne zewnętrzne		
4	Zagrożenie pożarowe.	Prowadzenie nadzoru nad rezerwatem w celu kontroli porządku i przestrzegania przepisów z zakresu ustawy o ochronie przyrody.
5	Penetracja przez turystów nieudostępnionej części rezerwatu.	Prowadzenie nadzoru nad rezerwatem w celu kontroli przestrzegania przepisów ochrony rezerwatowej. Ujęcie zapisów na tablicach informacyjnych o możliwości poruszania się wyłącznie po trasie ścieżki edukacyjnej.
6	Użytkowanie ścieżki edukacyjnej niezgodnie z przeznaczeniem.	Prowadzenie nadzoru nad udostępnioną ścieżką w celu wyeliminowania ruchu innego niż pieszy. Ujęcie zapisów na tablicach informacyjnych o możliwości poruszania się wyłącznie w ruchu pieszym.
7	Kradzież drewna.	Patrolowanie obszaru rezerwatu przez służby nadleśnictwa.
Zagrożenia potencjalne wewnętrzne		
8	Postępujące obniżenie poziomu wód gruntowych	Prowadzenie działań zmierzających do poprawy retencji w rezerwacie (nie prowadzić prac ingerujących w rowy na granicy rezerwatu, wprowadzić małą retencję).

**Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Białymstoku
z dnia 22 maja 2020 r.**

**OKREŚLENIE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH NA OBSZARZE OCHRONY CZYNNEJ
W REZERWACIE, Z PODANIEM ICH RODZAJU, ZAKRESU I LOKALIZACJI**

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres	Lokalizacja ¹
1	Kontrola stanu sanitarnego drzewostanów.	Stały monitoring drzew zasiedlonych przez kornika drukarza.	Cały obszar rezerwatu.
2	Ochrona drzewostanów przed gradacją kornika drukarza.	Wykładanie pułapek feromonowych. W miarę potrzeb.	Cały obszar rezerwatu.
3	Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego na drodze krajowej nr 8.	Usuwanie drzew niebezpiecznych włącznie z wywozem masy z drzew obalonych na drogę krajową. W miarę potrzeb. Konieczność każdorazowego powiadamiania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku o podjętych czynnościach.	216 a, d, g, k, j; 217 a, d, f; 243 a, c, d, f, g.
4	Zapewnienie bezpieczeństwa zwiedzającym rezerwat.	Usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu publicznemu znajdujących się w sąsiedztwie ścieżki edukacyjnej (dopuszczalny wywóz poza obszar rezerwatu w przypadku dużego nagromadzenia martwych drzew przy ścieżce). W miarę potrzeb. Konieczność każdorazowego powiadamiania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku o podjętych czynnościach.	Trasa ścieżki edukacyjnej.
5	Przebudowa, rozbudowa, remont i konserwacja ścieżki edukacyjnej.	Remont, przebudowa, rozbudowa, konserwacja ścieżki, oznakowania i obiektów małej architektury. Dopuszcza się usuwanie drzew kolidujących z remontem, przebudową, rozbudową ścieżki (dopuszczalny wywóz poza obszar rezerwatu w przypadku nagromadzenia martwych drzew przy ścieżce). W miarę potrzeb. Konieczność każdorazowego powiadamiania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku o podjętych czynnościach.	Teren ścieżki edukacyjnej.
6	Konserwacja istniejących i ustawienie nowych tablic informacyjnych.	Konserwacja istniejących i ustawienie nowych tablic informacyjnych. W miarę potrzeb.	Cały obszar rezerwatu.

¹ wg Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Knyszyn na lata 2018-2027.

7	Prowadzenie nadzoru i ograniczanie penetracji wnętrza rezerwatu.	Stałe kontrole Straży Leśnej. Wzmoczone patrołowanie obszaru rezerwatu w okresie letnim.	Cały obszar rezerwatu.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55 t.j.), dalej: ustawy o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan ochrony dla rezerwatu przyrody. Plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Krzemianka” został sporządzony na okres 20 lat zgodnie z art. 20 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody z dostosowaniem zakresu prac do zasobów, tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych oraz wartości kulturowych rezerwatu. Projekt tego planu został sporządzony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku na podstawie art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody z uwzględnieniem zapisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. z 2005 r. Nr 94, poz. 794).

Rezerwat przyrody „Krzemianka” leży w części pokrywającej się z obszarami Natura 2000: obszaru specjalnej ochrony ptaków Puszcza Knyszyńska PLB200003 i obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Knyszyńska PLH200006. W Planie Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 ujęto obszar przedmiotowego rezerwatu przyrody w związku z czym niniejszy plan nie uwzględnia zakresu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, o którym mowa w art. 28 ustawy o ochronie przyrody.

Obszar specjalnej ochrony ptaków Puszcza Knyszyńska PLB200003 został wyznaczony na podstawie § 2 pkt 77 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 ze zm.). Projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006, tj. obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej 2012/14/UE z dnia 18 listopada 2011 r. (Dz. UE. L 11 z 13 stycznia 2012 r.). Zgodnie z definicjami ujętymi w art. 5 ust. 1 pkt 2b i 2c ustawy o ochronie przyrody do obszarów Natura 2000 zalicza się również obszary mające znaczenie dla Wspólnoty.

Rezerwat przyrody „Krzemianka” został utworzony zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 29 grudnia 1987 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. z 1988 r. Nr 5, poz. 47 ze zm.). Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i przyrodniczych ekosystemów leśnych charakterystycznych dla Puszczy Knyszyńskiej, obszarów źródłiskowych oraz licznych stanowisk rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt. Obecnie rezerwat przyrody funkcjonuje w oparciu o zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 26 listopada 2019 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Krzemianka” (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2019 r., poz. 5543).

Rezerwat przyrody „Krzemianka” obejmuje obszar gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa będących w zarządzie Nadleśnictwa Knyszyn oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, o łącznej powierzchni geometrycznej 230,63 ha wyliczonej na podstawie współrzędnych punktów załamania granic obszaru w układzie PL-1992, położony na terenie gmin Dobrzyniewo Duże i Czarna Białostocka, w powiecie białostockim, w województwie podlaskim.

Z uwagi na uwarunkowania przyrodnicze rezerwatu w planie ochrony nie wskazano obszarów ochrony ścisłej i krajobrazowej. Nie wskazano również obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa w rezerwacie oraz miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza w rezerwacie. Udostępnienie obszaru rezerwatu w tych celach może mieć w przyszłości miejsce na podstawie stosownych zarządzeń wydawanych na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 10, 13, 15, 17, 18, 21 i 23 ustawy o ochronie przyrody bądź w drodze indywidualnych zezwoleń wydawanych na podstawie art. 15 ust. 4 lub 5. Ponadto nie wprowadzono ustaleń do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin: Czarna Białostocka i Dobrzyniewo Duże, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych na obszarze rezerwatu oraz wskazań do zmian w istniejących: studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin: Czarna Białostocka

i Dobrzyniewo Duże, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych na obszarze rezerwatu.

Obecnie obowiązuje plan ochrony ustanowiony Rozporządzeniem Nr 8/04 Wojewody Podlaskiego z dnia 11 marca 2004 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Krzemianka" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2004 r. Nr 29 poz. 569). Projekt zarządzenia powstał w wyniku konieczności dostosowania Planu Ochrony do obowiązujących przepisów.

Dnia 29 maja 2019 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku obwieszczeniem znak: WPN.6202.2.2019.ML zamieszczonym w prasie, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz w siedzibach Urzędów Gmin – Dobrzyniewo Duże oraz Czarna Białostocka; w siedzibie – Starostwa Powiatowego w Białymstoku, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku oraz Nadleśnictwa Knyszyn, poinformował o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Krzemianka”.

Udział społeczeństwa w opracowywaniu dokumentu został zapewniony zgodnie z przepisami Rozdziału 3 Działu III ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 ze zm). W związku z czym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku obwieszczeniem z dnia 14 stycznia 2020 r., znak: WPN.6202.2.2019.ML zawiadomił o wyłożeniu do konsultacji projektu zarządzenia w sprawie planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Krzemianka” i możliwości zgłaszania uwag i wniosków do wskazanego projektu oraz pełnej dokumentacji sprawy dostępnej do wglądu w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku w terminie 21 dni od daty ogłoszenia. Przedmiotowe obwieszczenie zostało zamieszczone w prasie, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz w siedzibach Urzędów Gmin – Dobrzyniewo Duże oraz Czarna Białostocka, w siedzibie Starostwa Powiatowego w Białymstoku, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku oraz Nadleśnictwa Knyszyn.

W wyznaczonym czasie wpłynęło 7 uwag i wniosków do przedmiotu postępowania, z czego jedna nie dotyczyła rezerwatu przyrody „Krzemianka”, w związku z faktem, iż w tym samym czasie wpływały uwagi i wnioski do dwóch projektów zarządzeń w sprawie planów ochrony. Osoba zainteresowana w tytule e-maila wpisała, iż zgłoszenie dotyczy dwóch rezerwatów przyrody, a w treści wiadomości mowa była jedynie o jednym z nich.

Zgłoszone uwagi dotyczyły wywozu usuwanych drzew poza teren rezerwatu przyrody. Uwagi nie zostały uwzględnione, ponieważ w konsultowanym projekcie ujęto zapis, iż „dopuszczalny jest wywóz poza teren rezerwatu”. Jest to zapis umożliwiający, a nie nakazujący usuwanie martwych drzew w przypadku ich dużego nagromadzenia przy ścieżce. Zaplanowane działania mają zapewnić bezpieczeństwo turystom i umożliwić swobodne poruszanie się po szlaku. Należy również podkreślić, iż zapewnienie bezpieczeństwa osobom korzystającym ze ścieżki jest interesem nadrzędnym. W przypadku dużego nagromadzenia martwych drzew w pobliżu kładki istnieje również większe ryzyko pożarowe. W przypadku usuwania drzew niebezpiecznych obalonych na drogę krajową, ich wywóz poza rezerwat jest uzasadniony, gdyż zrywka takich drzew na teren bagienny rezerwatu skutkowałaby naruszeniem runa leśnego i profilu glebowego terenu.

Ponadto Podlaski Wojewódzki Konserwator Zabytków zawnioskował o dodanie do projektu planu zapisu o położeniu na terenie rezerwatu przyrody zabytku archeologicznego, tj. pradziejowej kopalni krzemienia "Rybniki – Krzemianka" położonej na obszarze leśnym należącym do Nadleśnictwa Dojlidy, obręb Knyszyn, w oddziałach 192, 193, 217 i 218 wpisany do rejestru zabytków woj. podlaskiego na podstawie decyzji z dnia 28 października 1992 r. znak: KZA-535-1/13/92 pod nr rej. C – 45. Uwagę uwzględniono poprzez dodanie zapisu z aktualną informacją o zarządcy terenu. Analiza obecnego stanu wykazała, iż oddziały leśne 192, 193, 217 i 218 są w zarządzie Nadleśnictwa Knyszyn.

Podlaski Wojewódzki Konserwator Zabytków zawnioskował o dodanie do projektu planu zapisów w zakresie: gospodarowanie drzewostanem należy prowadzić w sposób niepowodujący zubożenia wartości historycznych i naukowych zabytku oraz w przypadku prowadzenia robót ziemnych należy uzyskać pozwolenie Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białymstoku. Uwaga nie została uwzględniona z uwagi na fakt, iż konieczność uzgadniania inwestycji wynika z odrębnych przepisów, tj. ustawy z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 293 t.j.) o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 282 t.j.).

W niniejszym projekcie zostały uwzględnione uwagi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska poprzez dodanie działania ochronnego w tabeli dotyczącej określenia działań ochronnych w rezerwacie, tj. ochrona drzewostanów przed gradacją kornika drukarza przez wykładanie pułapek feromonowych. Uwzględniono również uwagę dotyczącą wykreślenia słowa „ustanowienia” w tytule zarządzenia.

Projekt zarządzenia skonsultowano z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie, Nadleśnictwem Knyszyn, Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Białymstoku oraz Podlaskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Zgłoszone uwagi zostały rozpatrzone i uwzględnione w projekcie planu.

W myśl art. 19 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony został przekazany za pośrednictwem platformy ePUAP do Rad Gmin Dobrzyniewo Duże i Czarna Białostocka celem zaopiniowania. Rada Gminy Dobrzyniewo Duże nie zajęła stanowiska w ustawowym terminie w związku z czym, zgodnie z art. 89 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 t.j.) przyjęto, że zaopiniowała w całości pozytywnie przedłożony projekt. Projekt zarządzenia został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Miejską w Czarnej Białostockiej Uchwałą Nr XIV/127/19 z dnia 30 grudnia 2019 r.

Projekt zarządzenia zgodnie z art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody, został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody.

Projekt zarządzenia zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464 t.j.) został uzgodniony z Wojewodą Podlaskim.